

مقام علمی و شاگردان امام عسکری (ع)

با وجود اینکه امام حسن عسکری (ع) در دوران سختی و با محدودیت های زیادی زندگی می کردند، اما از کارهای علمی، ترویج معارف دینی...

با وجود اینکه امام حسن عسکری (ع) در دوران سختی و با محدودیت های زیادی زندگی می کردند، اما از کارهای علمی، ترویج معارف دینی و تربیت شاگردان در حوزه های مختلف بازماندند. به گزارش خبرگزاری مهر، امام حسن عسکری (ع) در دوران سخت و حساسی زندگی می کردند. مسئولیت مهم ایشان (ع) در درجه اول حفظ مکتب اسلام و دفاع از حریم آن، دعوت به این آیین حیات بخش و گسترش اصول و ارزش های آن بود.

اهل بیت (ع) همگی برای نشر و ترویج علوم و معارف شریعت، شناساندن آن به دیگران، به ویژه طالبان دانش و معرفت و دفاع از حریم عقیده و تفکر اسلامی کوشش های فکری و عمل فراوانی کرده اند. آن بزرگواران، اساتید نخبگان و دانشمندان و منبع و مرکز عمل و شناخت در میان امت بودند.

امام حسن عسکری (ع) نیز همانند پدران بزرگوارش، نقش عملی مهمی در دوران خود داشت، ضمن اینکه نشر مکتب اهل بیت (ع) را با محوریت "کتاب" و "سنت" و بر اساس حفظ اصالت مکتب و کشف مضامین و محتوای آن دنبال می فرمود.

دوران زندگی امام حسن عسکری (ع) یعنی قرن سوم هجری، دوران پرحادثه ای بود. مکتب های فکری گوناگون، مواضع خود را در قبال مسایل "فلسفی"، "کلامی"، "اصولی"، "فقهی"، "تفسیری" و "حدیثی" کاملاً تقویت کرده بودند و توان مقابله و برخورد فراوانی داشتند.

در این دوران مکاتب زیادی وجود داشت. در این میان اهل بیت (ع) دارای مکتب ممتازی در فقه و حدیث و تفسیر و اندیشه سیاسی و علم و کلام و فلسفه و شناخت اسلامی بودند. امام حسن عسکری (ع) در این دوران فعالیت علمی خود را در چند حوزه از جمله تربیت شاگردان مختلف، پاسخ دادن به شبهات از طریق نامه و گفتگو قرار داد.

شاگردان امام عسکری (ع)

بسیاری از اصحاب، شاگردان و رواتی که در محضر امام عسکری (ع) بودند، از زمان پدر و جد بزرگوارش سابقه ارادت به اهل بیت (ع) داشتند و بعضی ها هم در زمان امام (ع) به ایشان ملحق شدند. این شاگردان و راویان و اصحاب، علوم و معارف و حقایق را از امام (ع) می گرفتند و با نقل از آن حضرت، به دیگران می رساندند.

"احمد بن ابراهیم بن اسماعیل" لغت شناس که معروف به ابو عبدالله بود. وی سرآمد اهل لغت، پیشتاز آنها و استاد "ابو عباس" بود. ابو عباس همان احمد بن یحیی ثعلب نحوی مشهور است که متوفای سال 291 هجری است). ابو عبدالله از خواص اصحاب امام عسکری (ع) و امام هادی (ع) به شمار می رفت. احمد بن ابراهیم با امام عسکری (ع) اخبار و مسایلی دارد و چند جلد کتاب به رشته تحریر درآورده است. شاگردان امام (ع) در بالا بردن علوم و معارف در رشته های مختلف ایفای نقش کردند. احمد بن ابراهیم این دانشمند بزرگ یکی از دست پروردگان امام عسکری (ع) است.

همچنین "احمد بن اسحاق بن عبدالله بن سعد بن احوص اشعری" که مردی گرانقدر بود و از خواص امام عسکری (ع) به شمار می رفت و امام زمان (عج) را هم درک کرد. او همچنین شیخ و استاد قمی ها و رابط میان آنها و امام (ع) بود. احمد بن اسحاق نیز تالیفاتی دارد.

"حسین بن شکیب مروزی" و "صالح بن ابی حماد" که تالیفاتی دارند نیز از شاگردان امام حسن عسکری (ع) هستند. همچنین "سعد بن عبدالله قمی" که فردی جلیل القدر و دارای تالیف های زیادی از جمله "کتاب الرحمه" است نیز از شاگردان امام (ع) بودند.

آنچه از نظر گذشت تنها بخشی از نمونه هایی از عالمان و دانشمندانی می باشند که از امام عسکری (ع) روایت نقل کرده، خدمت امام (ع) شاگردی نموده و مطالب را از او گرفته اند و نیز در مکتب ایشان و پدران بزرگوارش تربیت شده اند. اینان هستند که در تکامل

و پیشرفت دانش در زمینه های فقه و تفسیر و روایت و عقیده و ادب و جغرافی و علوم و معارف دیگر سهیم می باشند. این بیانگر دامنه وسیع و گسترده علم اهل بیت(ع) است که در تمام زمینه های علمی و فنی متخصصین لایق و شایسته ای پرورش داده اند همان گونه که مقام شامخ علمی و مرتبه و منزلت روحانی آن حضرت را بازگو می نماید.